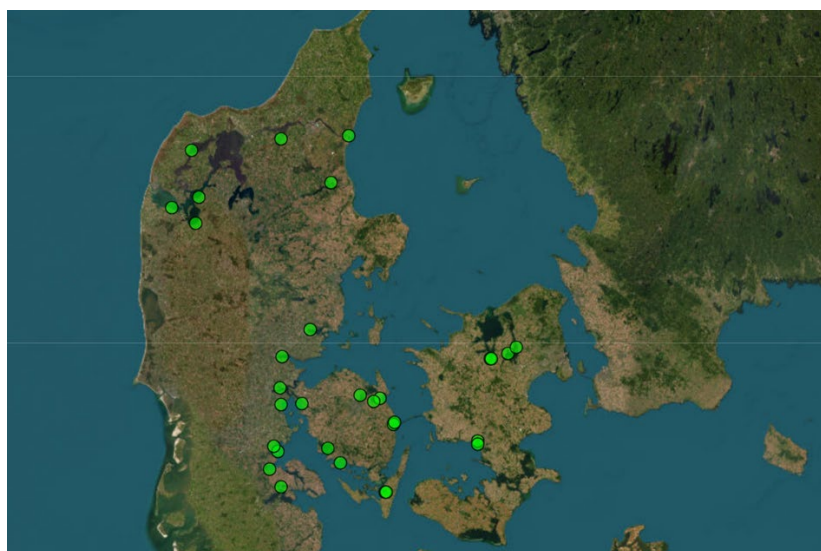

Referat af Nøglefiskermøde den 16. september 2023 fra kl. 9:30-15:00

Dagsorden for mødet på Fjelsted Skov Kro:

9:30	Kaffe og rundstykke
10:00	Velkomst v. Lasse Alkærsig
10:10	Nøglefiskerprojektet siden sidst, regler, rapportering og måling v. Maria F. Pedersen
10:50	Ålelukningen v. Mikael van Deurs
11:10 – 11:25	Kort pause
11:25	Præsentation af nøglefiskerrapporten, v. Josianne G. Støttrup
12:00 – 13:00	Frokost buffet og bytning af redskaber hos Vagn Gram
13:00	Andre aktiviteter i fiskeplejen, opdatering af Kfish? v. Mikael van Deurs
13:20	Spørgsmål til Fiskerikontrollen (AFLYST)
13:40	Fri debat
14:30	Næste års mødedato og afrunding af møde

Der var i alt tilmeldt 38 deltagere til årets nøglefiskermøde, heraf var 28 aktive nøglefiskere, deres geografiske placering kan ses på ovenstående kort.

➤ **Velkomst v. Lasse Alkærsig.**

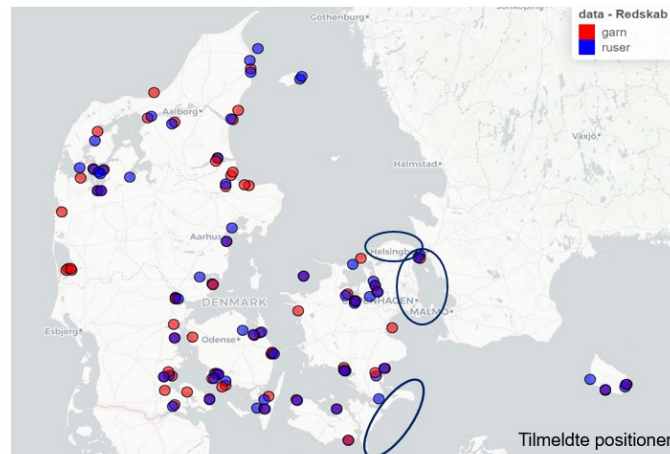
Alle blev hilst velkommen til årets nøglefiskermøde af Lasse Alkærsig.

➤ **Nøglefiskerprojektet siden sidst. Regler, rapportering og måling inkl. diskussion v. Maria F. Pedersen**

• *Antal Nøglefiskere og fordeling af nøglefiskere:*

Der er fin dækning af nøglefiskere i de fleste områder i Jylland og på Fyn. På Sjælland er der behov for fiskere på nordkysten, i hele Øresundsområdet og Køge bugt samt i området omkring Møn og Lolland. Der er tilmeldt i alt 87 nøglefiskere på projektet i september 2023. Disse har i alt 133 positioner hvoraf 68 er med garn og 65 med ruser (fordelingen kan ses på nedenstående kort).

Behov for nye nøglefiskere – hovedsageligt i øst

- **Rapportering & data anvendelse:**

Ved mødets afholdelse havde 47 af 87 nøglefiskere indrapporteret for 2023, dette svarer til et aktivitetsniveau på 54%, hvilket er en nedgang i forhold til 2022 hvor aktivitetsniveauet var på 60%. De 47 nøglefiskere har rapporteret fra 60 positioner mellem 1 og 16 gange pr. position. Der er til og efter mødet kommet yderligere et par indrapporteringer til, men det er fortsat i den lave ende og vi håber der er flere der har rapporter på vej.

Der er igen i år et stort antal registreringer af uspecificeret kutling. De meget store fangster kan tyde på at det er sortmundet kutling. **Tjek derfor en ekstra gang om det skulle være en sortmundet kutling du har fanget.** Alle har modtaget nedenstående som laminret guide, så tjek den.

FOKUS på om det er Sortmundet kutling – **SMK**

- Den sortmundede kutling minder i udseende om sortkutling, men den bliver **op til 25 cm** (sortkutlingen bliver kun ca. 15 cm.)

- Sortmundet Kutling har **15-17 finnestråler** i bagerste rygfinne
- Sortkutlingen kun har 13-14

- Meget forskellige farve-aftegning
Ofte en sort plet bagerst på forreste rygfinne

- **Grundlæggende regler:**

Man må sætte sine nøglefiskerredskaber 3 gange pr. måned, garn skal stå 12 timer natten over og ruser i 48 timer.

Indsatsen må ikke øges, men hvis man døjer med iltsvind, fedtemøde eller andre lokale forhold der gør at ruser ikke kan stå i 48 timer kan man røgte dem oftere, men de i alt 6 døgn's fiskeri (3*48 timer) med ruser pr. måned må ikke overstiges uanset hvordan man gør. Hver røgtning skal rapporteres.

Husk at i ruselukningsperioden (10/5-31/7) må der kun sættes nøglefiskerruser fra d. 1-10. Hvis ruserne ikke kan hjembringes senest d. 10 SKAL dette rapporteres til Fiskerikontrollen.

- **Rapportering af mistede redskaber**

Pr. 1 august er det blevet lovpligtigt for alle fritidsfiskere at foretage en indberetning til Fiskeristyrelsen hvis de mister et redskab eller dele af et redskab. Dette kan gøres enten på Fiskeristyrelsens hjemmeside eller ved henvendelse til Fiskeristyrelsens Fiskeri Monitorings Center (FMC) på tlf.: 72 18 56 09.

➤ **Ålelukningen v. Mikael van Deurs**

I 2023 er der indtil nu brugt rigtigt meget tid på ål. I starten af året var der usikkerhed omkring hvorvidt ålelukningen ville medføre et forbud mod brug af ruser og hvilke konsekvenser lukningen ville have for nøglefiskerprojektet.

Der blev derfor indsendt et notat til ministeriet i februar omkring Konsekvenser af lukning af ålefiskeriet for Nøglefisker projektet og der har været afholdt et opfølgende møde med folk fra Fiskeristyrelsen om mulighederne for langtidssikring af Nøglefiskerprojektet og tilladelse til at hjemtage ål i forbindelse med indsamling af videnskabelige data. Der er endnu ingen afklaring.

Oplægget medførte en generel diskussion omkring ål bl.a.:

Var der delte meninger om hvorvidt det er en god ide hvis nøglefiskere i fremtiden kan få lov at hjemtage ål, enkelte er bange for at blive udelukket på havnen hvis man ses med ål, andre ser ikke noget problem i dette.

Man skal være ekstra opmærksom på hvilke ansøgere der optages hvis der åbnes for muligheden at hjemtage ål.

Generel stemning for at projektet skal arbejde for at kommende generationer kan fiske ål i danske farvande.

Der blev rejst bekymring for at den parasit (*Anguillicola crassus*) der i starten af firserne blev observeret i svømmeblæren på ål i danske farvande og som en undersøgelse fra 1995 estimerede til at have inficeret ca. 1/3 af de danske ål*¹, er blevet meget mere udbredt. En fisker har i Odense Fjord observeret at de findes i næsten alle ål, gule såvel som blanke og stiller spørgsmål til hvordan det ser ud i andre områder. Førnævnte undersøgelse nævner at der er mulighed for at infektionen kan påvirke ålens evne til at gennemføre migrationsvandringen, hvilket vækker bekymring ved et større antal smittede. Et nyere studie der sammenlignede svømme- og dykkeadfærd hos inficerede og ikke-inficerede ål*², fandt ikke nogen særlig forskel mellem grupperne og dykning (op til 60m) derved ikke blev forhindret af forekomster af parasitter. De konkluderede at en eventuel negativ påvirkning fra parasitterne ikke skyldtes deres evne til at regulerer flydeevne.

*¹Pedersen, M.I. (2003). Ålens svømmeblæreorm – en aggressiv parasit. Fisk & hav 2003 nr. 55, s22-27

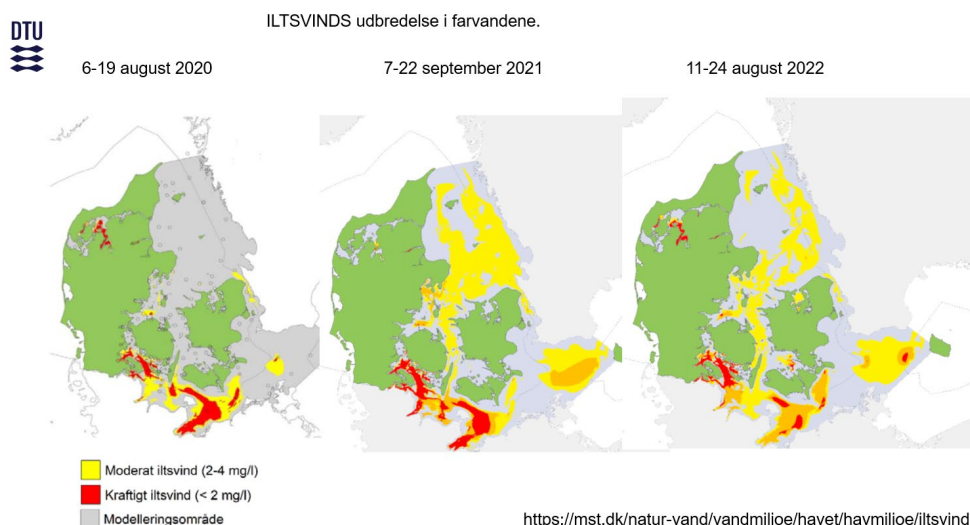
*²Simon et al. (2018) Diving activity of migrating silver eel with and without *Anguillicola crassus* infection. J Appl Ichthyol. 2018; 34: 659–668.

➤ **Præsentation af nøglefiskerrapporten, v Josianne G. Støttrup**

Den 7. nøglefiskerrapport er nu klar til offentliggørelse, dem der er til stede på mødet har fået udleveret et eksemplar og de resterende vil få den tilsendt. Hovedkonklusionerne fra rapporten er følgende:

- Skrubbe – Der er sket et fald i det samlede antal af skrubber registret i garn fra perioden 2017-2019 til perioden 2020-2022. I samtlige områder er der enten ingen tendens eller en nedadgående tendens i antal fanget pr. indsats (12 timer), hvilket tyder på at de kystnære områder ikke længere er gunstige for denne fiskeart, se afsnit 4.1 i rapporten.

- Torsk - Der fanges meget få torsk i garn, hvilket afspejler at der er lave forekomster af større individer i de indre danske farvande. Til gengæld fanges der torskeyngel i alle de områder, hvor der fiskes med ruser i projektet, hvoraf den højeste fangstrate er i Øresund, se afsnit 4.2 i rapporten.
- Rødspætte – Der er sket omtrentlig en halvering af rødspætteregistreringerne fra perioden 2017-2019 til perioden 2020-2022. Trods en større og stigende bestand, så fanges der altså relativt få rødspætter i nøglefiskernes redskaber. Dette kan skyldes, at rødspætteerne opholder sig på dybere vand end for 20-30 år siden. Det er et fænomen som fiskerne har observeret, der siden hen også er blevet videnskabeligt dokumenteret, se afsnit 4.3 i rapporten.
- Ål - Overalt hvor der fiskes med ruser, fanges der ål. Der ser ud til at være en fremgang i fangsterne de seneste tre år, især i de sydlige områder såsom Fyns Øhav, Femern Bælt og Smålandsfarvandet, men der er også fremgang i Roskilde Fjord og Isefjord, se afsnit 4.4.
- Hummer - Der har været en stigning i antallet af hummer fanget i ruse i den vestlige Limfjord fra ca. 2 stk. pr. indsats i 2017-2020 til ca. 4 stk. pr. indsats i 2021 & 2022, se figur 3b. Dette er de højeste registreringer siden 2004.
- Andelen af fisketure med garn hvor der ikke fanges fisk eller hummere er stigende. Der blev fx i den indeværende periode hverken fanget fisk eller hummere i Skive Fjord med garn og i flere områder var der en god andel af fiskeriture med garn forgæves. Flere fiskere med garn er holdt op med at fiske med garn og der mangler således garnnøglefiskere i Vejle Fjord, Odense Fjord, Præstø Fjord og i Skive Fjord og Lovns Bredning.
- Der har i den forgangne projektperiode været gennemført nogle forsøg med mærkning af skrubbers øresten ved brug af Alizarin, se afsnit 6.1 i rapporten.
- Der er udsat ca. 7500 stk. pighvarre yngel i Fiskeplejeregi i perioden 2020-2022, se afsnit 6.2 i rapporten.
- Arbejdet med åleudsætninger er fortsat og en oversigt over disse kan findes i afsnit 6.3 i rapporten
- Iltsvind – Der har været årlige perioder med iltsvind i flere dele af landet se eksempler i nedenstående figur. Vil du vil måle ilten i dit område, så kontakt os på Aqua (nfisk@aqua.dtu.dk) så har du mulighed for at låne en iltlogger.

➤ **Andre aktiviteter i fiskeplejen, f.eks. opdatering af Kfish? v. Mikael van Deurs**

Vi har været i dialog med Fiskeristyrelsen i forhold til mulighederne for at nøglefiskerprojektet kan få et mere officielt stempel, som et nationalt monitoringsprogram der evt. kunne finansieres gennem andre midler end Fiskeplejen (som en langtidssikring af projektet). Der er ingen afklaring, men dialogen fortsætter.

Der ansøges penge gennem EHFAF programmet til et skarvprojekt.

Opdatering af Kfish, er der behov for adgang til Kfish på andre måder end på PC (eksempelvis mobiltelefon og Ipad)? – kun 4 personer på mødet havde dette ønske og det blev besluttet ikke at gå videre i forhold til at gøre Kfish kompatibel med andet end PC. Der blev til gengæld af flere udtrykt en interesse for at have mulighed for at indtaste fangster fra egne redskaber; á la det stangfiskere kan gøre i Fangstjournalen.

➤ **Spørgsmål til Fiskerikontrollen - AFLYST**

Fiskeristyrelsen meldte desværre afbud med kort varsel så der var ikke mulighed for at arrangere et andet punkt på dagsordenen. Vi håber de er repræsenteret på næste møde.

➤ **Fri debat**

Der kom forslag om at ændre på de redskaber der har været anvendt siden 2005; bl.a. et forslag om at skifte til toggergarn. Formålet med projektet er ikke at fange så mange fisk som muligt men at skabe et sammenligningsgrundlag, hvorfor man bruge det samme redskab overalt. En udskiftning af redskaber kan medføre et brud i den ellers lange tidsserie, der er opnået. Selvom man igennem et større forsøg kunne fastsætte en omregningsfaktor imellem det gamle og det nye redskab, kan dette kun gøres for de fiskearter der fanges i større antal. Dette kan medføre usikkerhed i datatidsserien.

Det er ikke altid fedtemøj men en anden form for algelag der sætter sig på redskaberne, men som er nemmere at ryste af garnene. Det blev forslået at tag billeder af det, så man kunne identificere hvad det var tale om.

Sælproblem i Limfjorden

Kommende lovgivning omkring kinatejner

➤ **Næste års møde**

Nøglefisker-mødet bliver afholdt d. **14. september 2024** på samme adresse.